

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายปัญญา อุดชาชน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และนับแต่เมื่อใด

ความเห็น

หลักสิทธิการดำเนินคดีที่เป็นธรรม (Rights to Fair Trial Principle) เป็นหัวใจสำคัญและเป็นหลักการพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความยุติธรรมซึ่งเป็นกลไกหรือแนวทางปฏิบัติของศาลในการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม โดยเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับของประเทศต่าง ๆ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๑๙๔๘ (Universal Declaration of Human Rights) ข้อ ๑๐ ที่กำหนดให้ทุกคนมีสิทธิโดยเสมอภาคและเต็มทีในอันที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมและเปิดเผยจากศาลที่อิสระและเที่ยงธรรม และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ (International Covenant on Civil and Political Rights) ข้อ ๙ ที่กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของกระบวนการยุติธรรมของประเทศสมาชิกให้ปฏิบัติตาม ทั้งนี้ เพื่อดำรงรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรม เห็นว่า กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕) โดยศาลรัฐธรรมนูญได้ปฏิบัติตามหลักสิทธิการดำเนินคดีที่เป็นธรรมอย่างครบถ้วน สมบูรณ์เหมือนกันทุกคดี แต่อาจมีความแตกต่างกันบ้างเนื่องจากแต่ละคดีมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างกัน ประกอบด้วยกระบวนการพิจารณาคดี ๒๕ ครั้ง ตั้งแต่ครั้งแรกวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่หน่วยงานธุรการที่รับผิดชอบงานธุรการศาลได้ส่งเรื่องให้คณะตุลาการ คณะที่ ๒ ประชุมปรึกษา จนถึงครั้งสุดท้ายที่ ๒๕ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เพื่อแถลงด้วยวาจา ปรีกษาหารือและลงมติ ทั้งนี้ เพื่อให้คู่กรณีได้ชี้แจง

แก้ไขข้อกล่าวหา การยื่นคำคัดค้าน การแสวงหาข้อเท็จจริง การออกนั่งพิจารณาเพื่อไต่สวนพยานบุคคล และการทำคำแถลงการณ์ปิดคดี รวมทั้งสิ้นเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

พิจารณาแล้วเห็นว่าจากการไต่สวนข้อเท็จจริงทั้งพยานเอกสารและพยานบุคคล ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นข้อยุติโดยมีเหตุผลสำคัญที่สนับสนุนการพิจารณาวินิจฉัยคดีนี้ประกอบด้วยส่วนที่สำคัญจำนวน ๓ ส่วน ดังนี้

๑. ส่วนแรกว่าด้วยการกำหนดวันโอนหุ้นของนายธนารธร จิงรุ่งเรืองกิจ ผู้ถูกร้อง กล่าวคือ ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ ได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ในวันอาทิตย์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และกำหนดให้พรรคการเมืองจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง ระหว่างวันที่ ๔ ถึง ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งพรรคคอนาคตใหม่ได้ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้อง ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยมีชื่อของผู้ถูกร้องอยู่ในลำดับที่ ๑ และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ผู้ร้องได้ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยมีรายชื่อผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นข้อยุติว่า ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ซึ่งเป็นหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ให้นางสมพร จิงรุ่งเรืองกิจ ตามตราสารโอนหุ้น เอกสารหมายเลข ๓ ๒๖/๒ และในวันเดียวกัน คือวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้อง ปฏิบัติภารกิจที่สำคัญในการรณรงค์การเลือกตั้งที่อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ในช่วงเช้าและเดินทางกลับกรุงเทพมหานคร โดยใช้รถยนต์ส่วนบุคคลเป็นพาหนะในการเดินทาง ตามเอกสารหมายเลข ๓/๓ วิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่ผู้ร้องได้ประกาศเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ ให้พรรคการเมืองยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อระหว่างวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ถึงวันสุดท้ายคือวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ประเด็นสำคัญมีว่า ในเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องได้มีกำหนดการภารกิจสำคัญในการรณรงค์การเลือกตั้งซึ่งเป็นการกิจสำคัญในฐานะหัวหน้าพรรคการเมือง การโอนหุ้นให้นางสมพร จิงรุ่งเรืองกิจ มารดา ซึ่งเป็นการโอนหุ้นในครอบครัวไม่จำเป็นต้องเป็นวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ก็ได้ เนื่องจากยังมีเวลา

เหลือวันสุดท้ายที่จะโอนหุ้นได้ก่อนที่จะยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งรวม ๑ เดือน คือ ก่อนวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ในวีสัยที่จะเลื่อนวันโอนหุ้นออกไปก่อนได้ แต่ผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ดำเนินการเลื่อน แม้ว่าจากการให้ถ้อยคำต่อศาลของนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ พยาน ว่าตนได้รับแจ้งจากสำนักงานของนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ว่าจะมีการโอนหุ้นในส่วนของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ทั้งหมดประมาณ ๑๐ กว่าบริษัทซึ่งมีบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด รวมอยู่ด้วยก็ตาม ตรงกันข้ามกลับรีบเร่งเพื่อเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครด้วยรถยนต์ขับความเร็วสูง จนถูกเจ้าพนักงานจราจรออกใบสั่งฐานขับรถเร็วเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดรวม ๒ ครั้ง คือ ที่อำเภอนางรอง ตามเอกสารหมายเลข ๓ ๕๖ และที่อำเภอคลองหลวง เอกสารหมายเลข ๓ ๕๗ จึงแสดง ให้เห็นว่า เป็นการรีบเร่งและเร่งรัด เพื่อแสดงให้เห็นเชื่อว่ามี การดำเนินการโอนหุ้นในครอบครัวของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ทั้ง ๆ ที่ยังมีเวลาเหลือมากที่จะโอนหุ้นได้ดังกล่าว

๒. ส่วนที่สองว่าด้วยทนายความโนตารีพับลิก (Notary Public) ผู้จัดทำตราสารการโอนหุ้น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด กล่าวคือ นายณัฐนนท์ อภินันท์ เป็นทนายความผู้ทำคำรับรองว่า เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้โอน กับนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้รับโอนได้ลงลายมือชื่อในเอกสารตราสารโอนหุ้นและพยานต่อหน้าตนเองซึ่งตนเองเป็นทนายความโนตารีพับลิก เอกสารหมายเลข ๓ ๒๖/๑ คำว่า “โนตารีพับลิก” หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำคำสาบาน การเป็นพยานและการรับรองเอกสารเพื่อให้เอกสารเป็นที่น่าเชื่อถือและเชื่อว่าเป็นจริง เพื่อนำไปใช้ในต่างประเทศ โนตารีพับลิกดังกล่าวได้เริ่มต้นเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยโรมัน ในยุคสาธารณรัฐมีหน้าที่ร่วมฟังการตัดสินคดีและจัดบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในศาล สำหรับในต่างประเทศได้มีพัฒนาการที่มีลักษณะแตกต่างและคล้ายคลึงกัน ดังนี้

๑) ประเทศอังกฤษ มีกฎหมายรองรับสถานะของโนตารีพับลิก คือ The Courts and Legal Service Act 1990

๒) ประเทศสหรัฐอเมริกา มีสถานะขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละมลรัฐที่บัญญัติแตกต่างกัน การแต่งตั้งโนตารีพับลิกบางมลรัฐเป็นอำนาจของประธานาธิบดีหรือผู้ว่าการมลรัฐ แต่ส่วนใหญ่เป็นอำนาจของหัวหน้าสำนักงานผู้ว่าการมลรัฐ (Secretary of State)

๓) ประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ เรียกว่า “Notaire” แต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีอำนาจรับรองเอกสารในการจัดทำนิติกรรม และมีอำนาจพยานเป็นพิเศษ

๔) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีสถานะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกว่า “Notar” โดยมี ๒ ประเภท คือ ประเภทแรก ประกอบอาชีพเป็นทนายความไปพร้อมกัน และประเภทที่สอง ประกอบอาชีพเป็น Notar อย่างเดียว ทั้งสองประเภททำหน้าที่ในการจัดทำหลักฐานแห่งนิติกรรมและหลักฐานแห่งธุรกรรมต่าง ๆ

๕) ประเทศญี่ปุ่น มีมาตรฐานสูงเพราะต้องสอบคัดเลือกมาจากผู้พิพากษาหรือพนักงานอัยการที่มีอายุระหว่าง ๕๘ - ๖๓ ปี อยู่ในตำแหน่งได้ถึงอายุ ๗๐ ปี ได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าด้วยกระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ตรวจสอบและรับรองลายมือชื่อในเอกสารสำคัญ

๖) ประเทศไทย โนตารีพลับบลิคยังไม่มีกฎหมายรองรับในสถานะโดยตรง แต่มีการอบรมโดยสภาทนายความเพื่อรับรองเอกสารไทยไปใช้ในต่างประเทศให้มีความเชื่อถือมากขึ้น โดยทนายความที่ผ่านการอบรม เรียกว่า ทนายความโนตารีหรือทนายความผู้ทำคำรับรองลายมือชื่อและเอกสาร (Notarial Services Attorney)

ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นที่ยุติว่า นายณัฐนนท์ อภินันท์ เป็นทนายความผู้ทำคำรับรอง โดยมีสถานะเป็นทนายความโนตารีหรือทนายความผู้ทำคำรับรองลายมือชื่อและเอกสาร (Notarial Services Attorney) ตามทะเบียนของสภาทนายความเลขที่ ๙๓๕๒/๒๕๖๑ ทะเบียนหมดอายุวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๓ วิเคราะห์แล้วเห็นว่า นายณัฐนนท์ อภินันท์ เป็นทนายความที่มีสถานะเป็นทนายความโนตารี ซึ่งทนายความโนตารีมีหน้าที่รับรองเอกสารไทยไปใช้ในต่างประเทศให้มีความเชื่อถือมากขึ้น โดยมีพัฒนาการของทนายความโนตารีเริ่มต้นเกิดขึ้นในสมัยโรมันยุคสาธารณรัฐเรียกว่า โนตารีพลับบลิค มีหน้าที่ร่วมรับฟังการตัดสินใจและจดบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในศาล ในต่างประเทศจะมีกฎหมายรับรอง เช่น ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส เยอรมนี และญี่ปุ่น สำหรับประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายรับรองสถานะโดยตรง แต่มีการอบรมโดยสภาทนายความ เรียกว่า ทนายความโนตารีหรือทนายความผู้ทำคำรับรองลายมือชื่อและเอกสาร (Notarial Services Attorney) ได้ให้ถ้อยคำว่าตนเองเป็นผู้จัดเตรียมข้อมูลที่จะเอามาบรรจุลงในสัญญา ไม่ว่าจะป็นชื่อผู้โอนก็ดี ชื่อผู้รับโอนก็ดี ตลอดจนพยานต่าง ๆ และตนเองเป็นผู้ให้การรับรองว่าเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นายธนาร จิงรุ่งเรืองกิจ นางสาวลาวัลย์ จันท์เกษม และนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ ได้ลงลายมือชื่อในเอกสารตราสารโอนหุ้นระหว่างนายธนาร จิงรุ่งเรืองกิจ ผู้โอนกับนางสมพร จิงรุ่งเรืองกิจ ผู้รับโอน ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ตามเอกสารหมายเลข ๓ ๒๖/๑ รวมถึงได้ให้ถ้อยคำต่อศาลว่าตนเองได้เป็นพยานการโอนอย่างนี้ครั้งนี้เป็นครั้งแรก คือ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งถึงแม้ว่าได้ให้ถ้อยคำต่อมาว่าตนเองได้ทำคำรับรองว่าได้มีการทำการลงนามต่อหน้าตนเองยังมี

วันอื่นอีกก็ตาม จึงแสดงให้เห็นว่าการที่นายณัฐนนท์ อภินันท์ ซึ่งมีสถานะเป็นทนายความโนตารี ได้เป็นผู้จัดทำตราสารการโอนหุ้นบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด และได้ให้คำรับรองว่ามีการโอนหุ้นเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ระหว่างนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้โอนซึ่งเป็นบุตร กับนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้รับโอนซึ่งเป็นมารดา การโอนหุ้นลักษณะนี้เป็นการโอนหุ้นภายในครอบครัว มิใช่ การรับรองเอกสารไทยไปใช้ในต่างประเทศ กรณีการรับรองเอกสารการโอนหุ้นในครอบครัว แม้มีพยานอย่างน้อย ๑ คน ลงนามรับรองว่าเป็นลายมือชื่อของผู้โอนและผู้รับโอนก็เพียงพอใช้ได้แล้วไม่จำเป็นต้องมีทนายความโนตารีมารับรองเพิ่มเติมอีก จึงเป็นลักษณะการสร้างพยานเพื่อให้เกิดความเชื่อถือมากขึ้นให้เป็นสากลโดยไม่จำเป็น เกินปกติวิสัยของการโอนหุ้นในครอบครัวที่ใกล้ชิดกัน

๓. ส่วนสุดท้ายว่าด้วยการนำเช็คของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ฝากเข้าบัญชี กล่าวคือ ตามคำแถลงการณ์ปิดคดีของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้ถูกร้อง ว่า เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกร้องได้เข้าถือหุ้นในบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายใบหุ้น ตั้งแต่ ๑๓๕๐๐๐๑ ถึง ๒๐๒๕๐๐๐ และถือครองหุ้นเรื่อยมาจนกระทั่งเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องได้ดำเนินการโอนหุ้นดังกล่าวทั้งหมดให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท โดยทำเป็นหนังสือตราสารโอนหุ้นระหว่างนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้โอนกับนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้รับโอน ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ โดยมีพยานลงลายมือชื่อรับรองสองคน พร้อมนี้ผู้โอนและผู้รับโอน กับพยานทั้งสองคน ได้ลงลายมือชื่อในตราสารโอนหุ้นดังกล่าวต่อหน้าทนายความผู้ทำคำรับรอง ดังนี้ การโอนหุ้นทั้งหมดของผู้ถูกร้องให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ จึงมีผลสมบูรณ์ตามนัยมาตรา ๑๑๒๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และในวันเดียวกันนี้ นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้ชำระเงินค่าหุ้นให้แก่ผู้ถูกร้องด้วย เช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาถนนบางนา-ตราด (เซ็นทรัลซิตี) ชีตคร่อมผู้ถือ (A/C PAYEE ONLY) เลขที่เช็ค H๑๑๓๐๙๕๕๙ ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ สั่งจ่าย “นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ” เป็นจำนวนเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นที่ยุติว่า เช็คฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จำนวน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ถูกนำฝากเข้าบัญชีในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามเอกสารหมาย ถ ๒๗ และ ถ ๒๘ ซึ่งตรงกับวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ในวันเดียวกัน รวมระยะเวลา ๑๒๘ วัน ในประเด็นนี้ นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้ตอบในการไต่สวนพยานบุคคลว่า “ครอบครัวของเราไม่ได้เดือดร้อนเรื่องเงิน มีอีกหลายกรณีที่เป็นแบบเดียวกัน เช็คบางฉบับเราถือสามเดือนหกเดือน” แต่อย่างไรก็ดี หากตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับเช็ค

ของนายธนธร จีรุงเรืองกิจ ย้อนหลังไป ๓ ปีของจำนวนเงินตั้งแต่ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ พบว่า ดังนี้

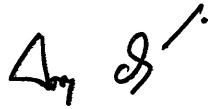
เช็คลงวันที่	จำนวนเงิน(บาท)	วันที่นำเช็ค ฝากเข้าบัญชี	ระยะเวลา (วัน)	เอกสารหมาย
๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๓,๓๒๖,๒๓๗.๕๐	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐	๔๒	ถ ๗๒/๘ ถ ๗๒/๑๐
๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๓,๓๖๑,๐๓๗.๕๐	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐	๔๒	ถ ๗๒/๙ ถ ๗๒/๑๐
๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๕,๒๔๖,๒๓๗.๕๐	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐	๔๒	ถ ๗๒/๒ ถ ๗๒/๔
๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๕,๓๐๖,๒๓๗.๕๐	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐	๔๒	ถ ๗๒/๓ ถ ๗๒/๔
๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐	๒,๖๔๓,๗๕๐.๐๐	๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐	๔๒	ถ ๗๒/๑๗ ถ ๗๒/๑๘
๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	๒,๓๓๖,๑๙๒.๐๐	๔ เมษายน ๒๕๖๑	๔๕	ถ ๗๒/๕ ถ ๗๒/๖
๘ มกราคม ๒๕๖๒	๖,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๒๘	ถ ๒๗ ถ ๒๘

วิเคราะห์แล้วเห็นว่า จากสถิติ ๓ ปี ย้อนหลังของเช็คจำนวนเงินตั้งแต่ ๒ ล้านบาท ขึ้นไป ปรากฏว่าระยะเวลาจากเช็คที่ลงวันที่จนถึงวันที่นำเช็คฝากบัญชี ใช้เวลาจำนวน ๔๒ - ๔๕ วัน กล่าวคือ เช็คลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มี ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวน ๓,๓๒๖,๒๓๗.๕๐ บาท ฉบับที่ ๒ จำนวน ๓,๓๖๑,๐๓๗.๕๐ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวน ๕,๒๔๖,๒๓๗.๕๐ บาท และเช็คฉบับที่ ๔ จำนวน ๕,๓๐๖,๒๓๗.๕๐ บาท เช็คทั้ง ๔ ฉบับนำเช็คฝากเงินเข้าบัญชีวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ส่วนเช็คลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๒,๖๔๓,๗๕๐.๐๐ บาท นำเช็คฝากเงินเข้าบัญชีวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ดังนั้นเช็ค ทั้ง ๕ ฉบับนำเช็คฝากเงินเข้าบัญชี ใช้เวลา ๔๒ วัน ส่วนเช็คลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มี ๑ ฉบับ จำนวน ๒,๓๓๖,๑๙๒.๐๐ บาท นำเช็คฝากเข้าบัญชีวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ ใช้เวลา ๔๕ วัน แต่มี

เพียงครั้งเดียว ที่เช็คลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ได้นำเช็คฝากเข้าบัญชีใช้เวลา ๑๒๘ วัน ถึงแม้ว่ามีเช็คลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ได้นำเช็คฝากเข้าบัญชีใช้เวลา ๙๘ วันก็ตาม แต่เป็นเช็คที่มียอดเงิน จำนวน ๒๗,๐๐๐.๐๐ บาท เท่านั้น ตามเอกสารหมายเลข ก ๗๒/๒๑ และ ก ๗๒/๒๔ จึงแสดงให้เห็นว่า การออกเช็ค เลขที่เช็ค H๑๑๓๐๙๙๕๙ ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ สั่งจ่ายนายธนธร จรุงเรืองกิจ เป็นเงินจำนวน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท แล้วนำเช็คนี้ฝากเข้าบัญชีในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จึงมีความไม่ปกติเกิดขึ้นซึ่งแตกต่างจากการดำเนินการดังกล่าวหลายหลายครั้งที่ผ่านมา กรณีการนำเช็คฝากเข้าบัญชีใช้เวลา ๑๒๘ วันดังกล่าวนี้ จากการให้ถ้อยคำของนางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ พยาน ว่า สาเหตุที่นำเช็คฝากเข้าบัญชีล่าช้าไปถึงเดือนพฤษภาคม คือหลังจากเดือนมกราคม เราจะยุ่งเรื่องลูก แต่พอประมาณช่วงเดือนมีนาคมก็เริ่มมีกระแสข่าวว่าเราไม่ได้ทำการซื้อขายหุ้นจริง สร้างเรื่องขึ้น ดังนั้น ทนายความก็เลยต้องมารวบรวมหลักฐานเพื่อจะนำไปให้ปากคำกับทาง กทต. ซึ่งทาง กทต. ได้เรียก ทั้ง คุณธนธรฯ และ ทีมงานคนอื่นๆ เข้าไปให้ปากคำในช่วงเดือนเมษายน ซึ่งเราก็ได้มอบเช็คสองฉบับนี้ให้กับทางทนายความ เพื่อนำไปเป็นหลักฐานในการให้ปากคำ และการให้ปากคำกับทาง กทต. ก็แล้วเสร็จในเดือนเมษายน ก็เลยได้เช็คกลับคืนมาแล้วก็ไปขึ้นเดือนพฤษภาคม กรณีจากการให้ถ้อยคำของนางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ พยานดังกล่าว มีความขัดแย้งกับหนังสือที่พรรคอนาคตใหม่ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ ลงชื่อโดยนายธนธร จรุงเรืองกิจ เรียนเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ขอชี้แจงแก้ข้อเท็จจริงและแสดงพยานหลักฐาน ตามเอกสารหมายเลข ก ๑๕/๙ ว่า รายละเอียดปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายเช็ค เอกสารที่ส่งมาด้วย (๑๔) และมีหนังสือพรรคอนาคตใหม่ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรียนเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ขอชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและแสดงหลักฐาน (เพิ่มเติม) โดยมีหนังสือรับรองจากทนายความรับรองสำเนาเช็คดังกล่าวด้วย ตามเอกสารหมายเลข ศ ๙/๑๐๖ จึงเป็นที่ยุติว่าได้ส่งสำเนาเช็คให้ กทต. วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ เมื่อเป็นการส่งสำเนาเช็คให้ กทต. ดังกล่าวแล้วย่อมแสดงให้เห็นว่า นางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ สามารถนำเช็คฝากเข้าบัญชีได้ตั้งแต่วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไปตลอดเวลาข้ออ้างของนางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ จึงฟังไม่ขึ้น แต่เพียงนำเช็คฉบับดังกล่าวเข้าบัญชีเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ยื่นคำร้องในคดีนี้ต่อศาลรัฐธรรมนูญ

เมื่อประมวลการวิเคราะห์การกระทำทั้งในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ และหลังวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ด้วยหลักการทางนิติศาสตร์และพฤกษศาสตร์แล้ว เห็นว่า ผู้ถูกร้องยังคงเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ซึ่งประกอบกิจการสื่อมวลชน ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากยังไม่ปรากฏหลักฐานการแจ้งยกเลิกเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการ ตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ ตามหนังสือสำนักหอสมุดแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๔๒๕/๑๘๖๔ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒ เอกสารหมายเลข ศ ๘ จึงเป็นเหตุทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง คือวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และเพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติตามกฎหมาย ให้ถือว่าตำแหน่งว่างลง ในวันที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัย

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ